

о ретроспективном уносу података, посебно уносу података и редакцији старе садржинске обраде, пре свега, предметне одреднице и њиховом уједначавању и повезивању са новим електронским каталозима.

Посебно занимљиво и корисно било је представљање пројеката на којима Аустрија већ низ година ради заједно са земљама истог језичког подручја, Немачком и Швајцарском, као и међународних пројеката. Ради се пре свега о изради националних стандарда и нормативних датотека. На пример, нормативне датотеке персоналних, корпоративних, као и географских имена и датотека предметних одредница. Дјуиева класификација на немачком језику је вишегодишњи пројекат. Комисије, или експертски пул, које воде ове пројекте чине врхунски стручњаци Немачке, Аустрије и Швајцарске.

Представљен је и међународни пројекат Virtual International Authority File (VIAF) који је званично започет августа 2003. године у оквиру активности IFLA-е. Партнери у овом пројекту су: Library of Congress, Die Deutsche Bibliothek и OCLC. Повезивањем нормативних персоналних датотека Library of Congress и Die Deutsche Bibliothek направиле се модел виртуелног повезивања националних датотека и преко међународне датотеке типа конкорданце формирати међународна, свима доступна, датотека личних имена заснована принципима међународне размене података.

Теме везане за садржинску обраду односиле су се такође, пре свега, на израду и коришћење нормативних датотека и Дјуиеву децималну класификацију. Наиме, после Енглеске, Француске, Италије, Белгије... и земље немачког језичког подручја одлучиле су се за примену Дјуиеве децималне класификације за своје националне библиографије. Самим тим највеће библиотеке у овим земљама прихватиће овај класификациони систем из економских разлога и ради једноставније међународне размене библиографских података. Тако је пре четири године започето превођење 22. издања DDC. Завршетак овог пројекта и прво немачко издање очекује се марта 2005. године. Овој теми, као посебно значајној, био је посвећен и један округли сто. Садржинској обради посвећује се, иначе, посебна пажња, јер само квалитетно индексирање докумената омогућује приступ релевантној и компетентној литератури. Бројне су упоредне анализе резултата претраживања по слободном тексту и преко контролисаних стандардизованих речника и индекса. Том проблему био је посвећен и тематски блок «Google или будућност библиотечке обраде». Није потребно посебно истицати резултате који

говоре у прилог значају квалитетне садржинске обраде.

У тематском блоку везаном за информациону делатност библиотека највећа пажња посвећена је квалитету и релевантности информационих извора. Већи број радова односио се и на сада већ класичне теме усмерености библиотека на рад са корисницима. Указано је на чињеницу да европске библиотеке, за разлику од америчких, нису довољно развиле ову своју функцију. Тако се, користећи тај слободан простор, у Европи појавио већи број менаџера знања, независних институција које се баве обезбеђивањем информација за најшири круг корисника.

Пратећи део програма Конгреса био је представљање великог броја фирми чија је делатност везана за библиотеке које су биле и спонзори овог скупа.

Детаљније информације о скупу, преглед тема и апстрактни радови доступне су на адреси:

<http://www.bibliothekartag.at/Bibliothekartag/in dexie.html>

Брана Грбић,
Библиотекар саветник
Универзитетска библиотека «Светозар Марковић»

Међународни научни скуп ЕКОНОМСКА УЛОГА БИБЛИОТЕКА У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ

Након Другог скупа библиотекара балканских земаља, одржаног у децембру 2001. године, и научног скупа *Интелектуална слобода и савремене библиотеке*, одржаног у септембру 2003, Београд је, у јесен 2004. године, поново био домаћин стручњацима у области библиотечно-информационе делатности из разних крајева света.

Међународни научни скуп на тему *Економска улога библиотека у савременом друштву* одржан је 7, 8. и 9. октобра 2004. године у организацији Филолошког факултета у Београду, америчких универзитета Емпорија државног универзитета у Канзасу и Универзитета Северна Каролина у Чепл Хилу, Библиотекарског друштва Србије, Народне библиотеке Србије, Универзитетске библиотеке *Светозар Марковић*, Универзитета *Браћа Караџић* и Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске из Бањалуке. Било је то први пут да се један међународни библиотекарски скуп, оваквог карактера и значаја, организује заједно са страним партнерима, што је, надамо се, почетак

одличне будуће праксе. На челу Организационог одбора налазила се, као и приликом одржавања претходних скупова, проф. др Александра Вранеш, управник Катедре за библиотекарство и информатику Филолошког Факултета и актуелни председник Библиотекарског друштва Србије. Скуп је реализован уз подршку Министарства за културу и Министарства за науку и заштиту животне средине Републике Србије, Градског секретаријата за културу у Београду, Скупштине општине Топола и Народне библиотеке у Тополи.

На Скупу је, са рефератима, учествовало 37 истакнутих научних и стручних радника из земље и иностранства (Сједињене Америчке Државе, Канада, Велика Британија, Русија, Бугарска, Босна и Херцеговина, Србија и Црна Гора) чиме је потврђена актуелност, озбиљност и правовременост изабране теме. Показало се да је она била одлична платформа за разнородна излагања: од односа библиотекарства и менаџмента, односа библиотека с јавношћу и маркетинга, преко државних, регионалних и самосталних програма за успостављање библиотечко-информационих система, улоге и облика удруживања библиотекара, до економије знања и функција савремених библиотека у том контексту.

Дводневни радни део Скупа одвијао се у Народној библиотеци Србије, кроз преподневне и поподневне пленарне седнице, а уз симултано превођење које је омогућило комплетно разумевање и живе дискусије. Материјалима припремљеним за учеснике приложен је и зборник радова са научног скупа *Интелектуална слобода и савремене библиотеке*, док су сви присутни добили прелиминарне материјале, са зборником резимеа на српском и енглеском језику. По већ устаљеној пракси да се, последњег дана Скупа, организује излет са посетом културно-историјским споменицима Србије, учесници су овом приликом посетили Тополу, односно цркву св. Ђорђа и меморијални центар породице Карађорђевић на Опленцу.

Библиотеке, које су некада биле оазе писане речи за ретке посвећенике, одавно су постале активан пратилац свих сазнајних токова у савременим друштвима. Пред нашим очима оне престају да буду места и претварају се у простор којим владају информације забележене на разним носиоцима: у књигама (штампаним, електронским и оним на Брајевом писму), часописима, новинама, CD-ROM-у и online базама података, интернету, микрооблицима, аудио и видео тракама, DVD-у... Према званичној статистици UNESCO-а, од 6 милијарди становника наше планете 2,5 милијарде тренутно су регистровани корисници библиотека, а највећи проценат њих налази се у државама на

највишем степену економског и културног развитка. Већ на основу овог податка може се размишљати на тему *библиотеке - пратиоци или ствараоци друштвеног напретка*. О односу према библиотекама као чиниоцима друштвеног просперитета, јасно говоре, са једне стране, вртоглаво високи буџети великих светских библиотека, а са друге, различити приступи финансирању библиотека: Американци и Немци, уз високе буџете, усмеравају своје библиотеке да изналазе моделе додатног финансирања, Данци и Скандинавци потпуно су ослободили своје библиотеке тржишне утакмице, а у најнеразвијенијим земаљама Европе не постоје чак ни елементи стратегијског планирања у овој области. При томе, мало је вероватно да су финансијери навели библиотекаре да размишљају о утицају који библиотеке остварују на прираст знања и на побољшање квалитета живота заједнице. Пре ће бити да су библиотекарски тога утицаја увек били свесни, а да економска и правна стабилност представљају најпогодније тле да се он изрази конкретним показатељима. Иако се наше друштво не може одредити као економски и политички стабилно, а ни као просперитетно, покрећући тему економских ефеката рада библиотека, српско библиотекарство даје свој допринос изучавању показатеља учинка на кориснике и ширу друштвену средину и уклапа се у најактуелније теме којима се баве струковне организације и асоцијације у свету.

Др Гордана Стокић
Катедра за библиотекарство и информатику
Филолошког факултета у Београду

ДЕСЕТА СКУПШТИНА ЗАЈЕДНИЦЕ
БИБЛИОТЕКА УНИВЕРЗИТЕТА У СРБИЈИ
25. октобар, 2004. НБС, Београд

---

10. Скупштина Заједнице библиотека универзитета у Србији одржана је Београду, у Народној библиотеци Србије, 25. октобра 2004. г., са следећим **Дневним редом:**

1. Отварање 10. Скупштине и формирање радног председништва
2. Извештај о раду између две скупштине (мр М. Матић)
3. Извештај о финансијском пословању Заједнице у 2003. г. (мр Г. Петровић)
4. Информације од значаја за библиотекарство и Заједницу, прошли и будући пројекти и учешће на